

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Volary, okres Prachatice

Sídlíště Míru 117, 384 51 Volary

Identifikátor školy: 600 062 678

Termín konání inspekce: 16., 17. a 19. květen 2005

Čj:	g5-1044/05-1300
Signatura	og5ay103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Volary, sídliště Míru 117 je od 1. 1. 2003 příspěvkovou organizací, zřízenou městem Volary. Sdružuje školní jídelnu a odloučené pracoviště na adrese Volary, Revoluční 448. Ve čtyřech provozovaných třídách bylo pro školní rok 2004/2005 zapsáno 116 dětí. Provoz obou pracovišť byl stanoven od 6:15 do 16:30 hodin. Na základě požadavků zaměstnaných rodičů zvažuje ředitelka možnost prodloužení provozní doby v ranních hodinách.

Adresa zřizovatele: Náměstí 25, 384 51 Volary.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Zjištění a zhodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu pracoviště mateřské školy Volary, sídliště Míru čp. 117 a odloučeného pracoviště Volary, Revoluční čp. 448, ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání obou pracovišť zajišťuje celkem 8 odborně způsobilých učitelek s potřebnou pedagogickou praxí, které mají plné pracovní úvazky. Personální základna je stabilizovaná, výhledové změny nejsou plánovány.

Organizační struktura školy odpovídá potřebě vedení pracovníků dvou pracovišť. Tvoří ji ředitelka a vedoucí učitelka, na niž byly přeneseny rozšířené kompetence. Rozvržení přímé výchovné práce učitelek, s možností překrývání v dopoledním programu, vyhovuje bezpečnostním požadavkům při práci s dětmi. Povinnosti pracovníků, včetně odpovědnosti za ochranu zdraví dětí, určují pracovní náplně. Plnění dalších jmenovitě přidělených úkolů je zohledněno při finančním ohodnocení. Bezproblémový chod školy dlouhodobě narušuje častá nemocnost učitelek. Omezuje účast na aktivitách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a zároveň má dopad na zvýšené potřebě vzájemného zastupování.

Informační systém vychází z možnosti přímého kontaktu pracovníků. Provozně-organizační předpisy a směrnice mají k dispozici v písemné podobě. O problematice a chodu odloučeného pracoviště získává ředitelka informace prostřednictvím kontaktu s vedoucí učitelkou a osobními návštěvami. Obě pracoviště se 2-3x ročně scházejí na společných poradách. Z vedených záznamů je málo patrný způsob hodnocení procesu vzdělávání a přenos informací z dalšího vzdělávání.

Za koordinaci práce celé školy zodpovídá ve funkci statutárního orgánu ředitelka. Ve vedení pracovníků dává přednost vzájemnému dialogu a společnému řešení sledované problematiky. Uvedla, že průběžně kontroluje obě pracoviště a má všestranný přehled o jejich činnosti. Vzhledem k absenci záznamů z kontrolní činnosti a málo obsažným zápisům z pracovních porad nelze objektivně posoudit, v jakém rozsahu je plán kontrolní činnosti plněn a jaký má kontrola přínos pro další práci školy. Ve sledovaném období měla poměrně nízkou frekvenci také hospitační činnost.

Všechny učitelky se podle provozních možností obou pracovišť průběžně zapojovaly do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a svoji účast prokazatelně doložily získanými osvědčeními. Přínosem byly zejména semináře Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a kurzy Dr. Kopřivy. V současné době převládá forma samostudia, pro které je škola zásobena odbornými publikacemi a profesními časopisy.

Personální podmínky mají vzhledem k potřebám vzdělávacího programu dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí ve dvou budovách. Pavilónová budova na sídlišti Míru, postavená před pětadvaceti lety, je v dobrém technickém stavu. Budova odloučeného pracoviště, umístěná ve vzdálené lokalitě uprostřed zástavby rodinných domků, pochází z předválečných let minulého století a čeká ji plánovaná rozsáhlá rekonstrukce (zateplení, plynová kotelna, opatření proti vlhkosti). Prostředí nepůsobí příznivým dojmem. Velmi strohé je zejména v jídelně, kde není dbáno na úpravnost stolů. K výzdobě jsou používány staré obrázky nebo vůbec chybí a děti se na ní aktivně nepodílejí. Výtvarné práce na chodbách slouží pouze k výstavkám pro rodiče. Ke kulturnosti nepřispívá množství nefunkčního, často nevhodně umístěného nábytku a starých věcí.

Každá budova má vlastní školní kuchyni, jídelnu a zahradu. Třídy i herny jsou pro počet průměrně docházejících dětí dostatečně velké, poskytují dětem volnou plochu pro hry i pohybové aktivity. Všechny třídy mají vlastní hygienické zařízení, stabilní ložnici a šatnu. Vnitřní vybavení je již starší, dosud funkční. Velikost dětských stolů a židlí však neodpovídá vzrůstu dětí.

Na obou dobře udržovaných školních zahradách jsou jak travnaté plochy, tak i chodníčky pro jízdu na kolech, koloběžkách a dalších dětských vozítkách. Dále jsou tam pískoviště (jedno se opravuje), a úložné prostory, ve kterých je dostatek zahradních hraček. Na sídlištní zahradě jsou nainstalovány nové dřevěné konstrukce pro sportovní a herní aktivity dětí, zahrada odloučeného pracoviště je dosud vybavena starými a nevhodnými kovovými průlezkami.

Ve třídách jsou zastoupeny hračky potřebné pro všechny typy her. Mateřská škola má dostatek učebních pomůcek pro veškeré oblasti vzdělávací činnosti. Jako doprovodné hudební nástroje učitelky využívají tři pianina a jedno harmonium. Odloučené pracoviště je výborně vybaveno sportovním nářadím a náčiním, budova na sídlišti však téměř žádné sportovní nářadí nemá. Učitelky mají k dispozici funkční audiovizuální techniku. V obou budovách jsou průběžně aktualizované dětské i učitelské knihovny.

Ředitelka má zpracovaný plán materiálně-technického rozvoje, ve kterém jsou zahrnuty také požadavky učitelek. Plán předkládá zřizovateli. Obnova a modernizace zařízení postupuje jen velmi pozvolna, většinou závisí na finančních možnostech zřizovatele.

Průměrné materiálně technické podmínky mateřské školy umožňují plnit školní vzdělávací program.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Záměry pro vzdělávání jsou vymezeny školním vzdělávacím programem „*Pojď s námi sluníčko*“, zpracovaným na období dvou let společně pro obě pracoviště. Vzdělávací obsah respektuje cíle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. č.j. 14 132/01-22 a cíle stanovené na základě potřeb školy. Dokument má orientační charakter. Učitelky neomezují při plánování ani v přímé práci s dětmi. Významným přínosem je specifická orientace programu na ekologickou výchovu a ochranu zdraví dětí, cíleně sledovaná již devátý školní rok. Navazuje na vlastní projekty „*Chraňme naši planetu zemi*“ a „*Ekologie a zdraví*“.

Škola neorganizuje vlastní kroužky. Dovednosti dětí rozvíjí v rámci běžného programu. Každé pracoviště si organizuje vlastní doplňkové aktivity, které zahrnují předplaveckou

výchovu, kulturní programy (divadla, kino) a oslavy pro děti. Využívány jsou také všechny městské akce.

Náplň třídních programů odpovídá potřebám dětí dané věkové skupiny. Plánování probíhá v posloupných tematických celcích, zpravidla týdenních. V některých třídách je vhodně sledována propojenost specifických cílů a kompetencí dětí. Přehled činností je zaznamenáván do Přehledů výchovné práce. Formálně dobře zpracovaná pravidla pro hodnocení a evaluaci procesu vzdělávání stanoví školní program, důsledně však naplňována nejsou. Vedené záznamy o dětech slouží k posouzení úrovně jejich celkového vývoje, postrádají však vazbu na hodnocení v delším časovém úseku.

Povinná dokumentace školy je vedena. V době inspekce však některé dokumenty neobsahovaly úplné údaje.

Každá třída má svůj režim dne, zpracovaný v závislosti na časových možnostech dojíždějících učitelek a na střídání dětí o společnou jídelnu. Přesně dodržovány jsou intervaly podávané stravy. Děti měly po celý den zajištěn přístup k tekutinám. V případě, že nebyly učitelkami k pití motivovány, samostatně nápoje nevyužívaly. Na pracovišti v Revoluční ulici tekla v umývárkách pouze studená voda a v místnostech nebyla odpovídající teplota. Některé děti byly málo oblečené a upozorňovaly, že jim je zima. Tato okolnost nepříznivě ovlivnila pracovní atmosféru.

Mateřská škola spolupracuje vhodným způsobem s rodiči, postrádá však jejich aktivitu a angažovanost. Učitelky předávají informace o dětech, podle potřeby zajišťují poradenskou činnost ve specifických oblastech vzdělávání, např. formou preventivní logopedické péče. Základní informace poskytuje školní řád, informační nástěnky, zveřejněna je pracovní verze školního vzdělávacího programu a podrobně rozpracované ekologické záměry jako námět pro práci rodičů s dětmi. Rodiče jsou zváni na společně organizované akce, z nichž největší ohlas mají tvořivé dílny.

K prezentaci školních úspěchů na veřejnosti jsou využívány všechny dostupné možnosti. Děti se účastní výtvarných soutěží vyhlášených různými organizacemi, poskytují výtvarné práce k výzdobě některých městských prostor, učitelky přispívají občasnými informacemi do Volarského zpravodaje. V potřebném rozsahu probíhá spolupráce s místní základní školou.

Průběh a výsledky vzdělávání ve spontánních a řízených činnostech

Učitelky ve sledovaných činnostech respektovaly školní vzdělávací program a postupovaly podle zpracovaných třídních plánů. Kromě jedné třídy, kde chybělo diferencované rozlišení nároků, přizpůsobily vzdělávací cíle věku a schopnostem dětí. Připravily tematický vhodný program s pestrou nabídkou výtvarných a pracovních aktivit. Všechny činnosti dobře materiálně zajistily. Zvolené pomůcky odpovídaly rozdílnému charakteru práce a věku dětí. Ve spontánních hrách ve třídách i venku měly děti volnost ve výběru hraček i místa ke hraní a přirozeně toho využívaly. Z projevu dětí bylo zřejmé, že mají dostatek vlastních poznatků a zkušeností k rozvoji hrových námětů (na maminky, na domácnost, na obchod, na stavbu, na dopravu).

Ve většině tříd měly děti málo příležitosti k volným pohybovým činnostem, neboť nejsou k tomuto účelu vybaveny. Pouze v jedné třídě je nainstalována lanová houpačka. Při hrách převážně seděly (na koberci, v koutcích, u stolečků), ve společném programu některých tříd nebyla vůbec začleněna denní pohybová aktivita. Potřebu spontánního pohybu si kompenzovaly při vycházkách a pobytu na školní zahradě, ve kterém měly možnost k volnému sportování i zájmově zvoleným aktivitám.

V průběhu řízených činností byl dobře patrný důraz na jejich integrované pojetí (prolínaly např. činnosti pohybové, jazykové, hudební a rozvíjející poznání). V některých třídách probíhaly spontánní činnosti souběžně s řízenými a děti si samostatně vybíraly z jejich nabídky.

Všechny formy učení vycházely ze zážitků a praktických zkušeností dětí. Učitelky je systematicky vedly k vnímání okolního světa, k vyjádření svých pocitů, poznatků a k chápání vztahových souvislostí. Seznamování s přírodou probíhalo také cestou bezprostředního poznávání (v koutku živé přírody s jarními květinami, pozorováním šneků ve sklenici, přímým pozorováním ve volné přírodě). Výraznou podporu měly metody smyslového vnímání a metody názorné, zejména praktické předvedení a vzor učitelky, ze slovních metod řízený rozhovor na zadané téma. Převládaly hrové formy práce, ve starších věkových skupinách i formy složitější, které ověřovaly schopnost dětí řešit problémové situace. Průběžně byly zařazovány opakovací prvky z různých oblastí poznávání.

Převážná většina učitelek vytvářela v průběhu celého dne vhodné podmínky k aktivní komunikaci dětí. V některých programově řízených činnostech však byla zaznamenána převaha verbálního projevu a slovních pokynů učitelky. Dětem se tak zmenšoval prostor k sebevyjádření a k rozvoji jazykových dovedností.

Ve všech třídách měla vynikající úroveň motivace, podpořená vhodnými stimulačními prvky a pomůckami, např. maňásky. Zpětnou vazbou pro děti bylo průběžné hodnocení učitelkami.

Učitelky dbaly na vytvoření vhodných psychohygienických podmínek. Činnosti vyžadující soustředění vyváženě střídaly s krátkým pohybem, relaxací nebo hrou. Ve všech sebeobslužných činnostech vedly děti k samostatné obsluze a k pečlivosti při úklidu. V rámci dohodnutých třídních pravidel podporovaly mezi dětmi vtahe vzájemné sounáležitosti a rozvíjely vhodné multikulturní postoje k docházejícím dětem jiné národnosti. Při vzniku konfliktů hledaly společně s dětmi vhodné řešení.

Průběh spontánních činností byl velmi dobrý. Řízené činnosti dosahovaly také velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Děti všech věkových skupin jsou přiměřeně fyzicky zdatné, zvládají dobře lokomoční pohybové činnosti jako je chůze, běh, lezení, poskoky i zdravotně zaměřená cvičení. Dosahují požadovaného stupně koordinace zraku a pohybů ruky. Mnohé děti ještě nemají vypěstované návyky správného držení těla zejména při sezení u stolu, proto je tato problematika sledovaným dílčím cílem učitelek. Protože často zacházejí s různými nástroji a materiály, mají již velmi dobře rozvinutou jemnou motoriku. Jsou manuálně zručné a přiměřeně samostatné. Umí se obsloužit při stolování, zvládají nalévání tekutin, drobné úklidové práce, například stírání stolečků. Mají osvojeny základní kulturní a hygienické návyky.

Úroveň jazykových a řečových dovedností převážně odpovídá dosaženému věku. Děti mají dostatek poznatků z různých oblastí a umí o nich souvisle hovořit. Starší děti projevují zájem o naučné publikace a jsou pozorné při jejich prohlížení. Bez větších problémů dovedou navázat slovní kontakt a spolupracovat mezi sebou i s učitelkou. U některých přetrvává špatná výslovnost hlásek, proto do mateřské školy dojíždí odborný logoped z Prachatic a učitelky ve zvýšené míře zařazují logopedickou prevenci.

V průběhu inspekce nebyly zaznamenány projevy zvýšené agresivity ani šikany mezi dětmi. Mají poměrně dobře vytvořeno povědomí o pravidlech správného chování a většinou se podle nich vědomě řídí. Umí si hrát ve skupinách, přijímat různé role a v převážné většině se o jejich dělbě dohodnou. Dovedou spolupracovat na společném námětu. Rozdílily v sociálních

projevech některých dětí jsou většinou důsledkem odlišného stylu rodinné výchovy.

Úroveň dětských prací umístěných v šatnách vypovídá o dobré výtvarné představivosti a technických dovednostech dětí. Nejstarší děti zvládly namalovat zvířecí postavu, mladší děti mačkání papíru, stříhání nůžkami a lepení.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků předškolního vzdělávání dosahovalo velmi dobré úrovně.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekčního zjištění bylo posouzení úrovně práce mateřské školy na základě dotazníků zadaných rodičům. Možnost k vyjádření využila pouze necelá polovina dotázaných.

Z posuzovaného vzorku vyplynulo, že převážná většina rodičů je s činností školy spíše spokojena. Průměrně a hůře byly hodnoceny možnosti spolupráce s mateřskou školou, konkrétně možnost přímého kontaktu s vedením školy, nabídka dalších aktivit s požadavkem seznamování s cizím jazykem. Dílčí připomínky se týkaly řádu mateřské školy, zejména přijímání dětí s pětidenní docházkou, materiálních podmínek, konkrétně vybavení školních zahrad. Někteří rodiče jsou nespokojeni s jídelníčkem. Požadavkem je zvýšení nabídky ovoce a zeleniny. Z individuálních výroků rodičů je patrná spokojenost s přístupem převážné většiny třídních učitelek k dětem, s kulturními akcemi zajišťovanými pro děti a s tvořivými dílnami.

Vedení školy má od příštího školního roku zájem otevřít další třídu alespoň s polodenním provozem, neboť počet přihlášených dětí k docházce přesahuje současné možnosti mateřské školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina schválená usnesením zastupitelstva obce Volary čj. 0/159/ST/02 ze dne 9. 10. 2002.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 čj. 5689/02/Jan ze dne 30. 12. 2002.
3. Organizační dokumenty školy (Organizační řád, Vnitřní řád, Řád mateřské školy - dokument pro rodiče).
4. Rozpis pracovní doby učitelek.
5. Pracovní náplně zaměstnanců.
6. Pracovní náplň ředitelky školy.
7. Kompetence učitelky pověřené vedením odloučeného pracoviště.
8. Úkoly učitelek pro školu.
9. Kritéria pro hodnocení pracovníků MŠ Volary.
10. Školní vzdělávací program Mateřské školy sídliště Míru 117 a odloučeného pracoviště Revoluční 448, Volary „*Pojď s námi, sluníčko!*“.
11. Tematické plány učitelek Mateřské školy sídliště Míru 117 a odloučeného pracoviště Revoluční 448 pro školní rok 2004/2005.
12. Diagnostický list – záznam o dítěti (v hospitovaných třídách MŠ sídliště Míru).
13. Přehledy výchovné práce - všech tříd Mateřské školy sídliště Míru 117 a odloučeného pracoviště Revoluční 448 ve školním roce 2004/2005

14. Přehledy docházky dětí do mateřské školy - všech tříd Mateřské školy sídliště Míru 117 a odloučeného pracoviště Revoluční 448 ve školním roce 2004/2005.
15. Evidenční list pro dítě v MŠ – všech dětí evidovaných v přehledech docházky.
16. Kniha úrazů – obou pracovišť.
17. Dokumentace pro zdravotně postižené dítě.
18. Individuální plán pro zdravotně postižené dítě platný pro školní rok 2004/2005.
19. Režim dne pro jednotlivé třídy ve školním roce 2004/2005.
20. Plán hospitací a kontrol. Záznamy z hospitací za školní rok 2004/2005.
21. Zápisy z pedagogických rad.
22. Kronika školy.

ZÁVĚR

Mateřská škola má dobré personální podmínky. Všechny pedagogické pracovnice jsou odborně kvalifikované. V dalším vzdělávání získaly základní orientaci pro práci podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Materiální základna školy se zkvalitňuje velmi pozvolně. Plánované vzdělávací záměry však dovoluje naplňovat. Přestavba budovy školy v Revoluční ulici vyrovná rozdíly mezi oběma pracovišti a zkvalitní podmínky pro předškolní vzdělávání.

Školní vzdělávací program je stanoven reálně. Odpovídá současným požadavkům směřujícím k osvojování klíčových kompetencí dětí a respektuje možnosti školy pro realizaci stanovených priorit. Nevytváří však nabídku zájmových aktivit, požadovanou rodiči.

Vytvoření společného právního subjektu bylo pro obě mateřské školy významnou změnou. Týkalo se zejména postojů pracovníků ke společnému vedení školy, schopnosti pružně překonávat zažitá stereotypy a názorově se sjednotit při tvorbě školního vzdělávacího programu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Kubišová	Věra Kubišová
Člen týmu	Alena Smrčková	Alena Smrčková
Člen týmu	Libuše Komarovová	Libuše Komarovová
Člen týmu	Zdena Smotlachová	Zdena Smotlachová
Člen týmu	Ladislava Svatošová	Ladislava Svatošová

V Prachaticích dne 17. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zlatá stezka 245, 383 01 Prachatice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 28. června 2006

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jana Lencová

Jana Lencová

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-07-12	g5-1044/05-1300

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.